

گزارش

جو بایدن پس از پایان سفر وزیر خارجه‌اش به یکن شی جین پینگ را «دیکتاتور» خواند

جذاب نفرت‌انگیز

فرهنگستان دوران بدسمتی آمریکا و ماجراجویی هایش در غرب آسیا، اتوبان پیشرفت را در مقابل چینی‌ها پهن کرد تا آنها بدون هیچ مزاحمی چنان سرعت بگیرند که حتی در اقتصاد، آمریکا را هم پشت سر بگذارند. هشدارها نسبت به رشد بدون توقف چین و پایان هژمونی آمریکا، واشنگتن را بر آن داشته تا با استفاده از ابزارهای متفاوت، مهار چین را دنبال کند اما تقریبا بعید است واشنگتن بتواند ازدهای چینی را رام کند. آمریکایی‌ها ضرب‌المثلی دارند که به نظر می‌رسد برای همین شرایط نسلی ساخته شده باشد: «اگر نمی‌توانی به آنها ضربه بزنی (شکست‌شان دهی) بهشان ملحق شو. اما همان‌طور که «پلنگ نمی‌تواند خال هایش را تغییر دهد» واشنگتن نمی‌تواند عادت چندین دهه‌ای خود یعنی تهدید و تحریم و حتی جنگ علیه دشمنانش را از دستور کار خارج کند و از سر استیصال به آنها ملحق شود. آنها سعی می‌کنند از تمام ابزارهای قدرت‌شان برای مهار و تحمیل خواسته‌هایشان به رقیب یا دشمن استفاده کنند. این ابزارها در مواجهه با بسیاری از کشورها جواب‌داده است ولی مشخص نیست که در برابر چین هم جواب می‌دهد یا خیر؟ تقابل آمریکا با چین، از دوره ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ شدت گرفت و برخلاف تصور در دولت بایدن نیز ادامه پیدا کرد تا دو طرف در سال‌های گذشته روابط بسیار متشنجی را تجربه کنند. نگرانی از گسترش تنش‌ها باعث شد تا آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا اولین مقام بلندپایه آمریکایی باشد که پس از ۵ سال به یکن سفر می‌کند. او آنگونه که رسانه‌های آمریکایی نوشتند، به چین سفر کرد تا بلکه بتواند روابطی که به شدت متشنج شده است را تثبیت بکند. اگر چه رسانه‌ها نوشته‌اند که در جریان این سفر، دو طرف بر سر کنترل رقابت شدید میان دو کشور به‌منظور جلوگیری از قرار گرفتن در مسیر درگیری با هم توافق کردند اما مشخص است که طرفین در مذاکرات به هیچ پیشرفتی دست پیدا نکردند. اینکه در جریان مذاکرات دو طرف چه پیام‌هایی رد و بدل شده، مشخص نیست اما مطمئنا چینی‌ها حاضر نشدند در برابر آمریکا کرنش کنند. اگر این چنین نبود، در حالی که پای بلینکن هنوز به آمریکا نرسیده است، جو بایدن رئیس‌جمهور آمریکا، همتای چینی‌اش را «دیکتاتور» نمی‌خواند. جو بایدن به فاصله یک روز پس از پایان سفر وزیر خارجه به چین، در یک جلسه جمع‌آوری کمک در کالیفرنیا گفت زمانی که بالن چینی از مسیسرخ منحرف شده و در آسمان ایالات متحده آمریکا قرار داشت، شی جین پینگ خجالت‌زده شده بود. او اداعا کرد دلیل ناراحتی رئیس‌جمهور چین، بی‌اطلاعی از ورود بالن به آسمان آمریکا بوده است. بایدن افزود: «این بران دیکتاتورها یک خجالت‌بزرگ است، وقتی که نمی‌دانند چه اتفاقی افتاده است.» اشاره بایدن به بالن چینی است که آمریکا به ظن جاسوسی بودن، آن را هدف قرار داد و منهدم کرد.

اگر چه شدت تنش‌ها بین دو طرف در سال‌های اخیر رشد صعودی گرفته است اما ریشه آن به بیش از یک دهه پیش بازمی‌گردد که استراتژیست‌های آمریکایی نسبت به تهدید چین به واشنگتن هشدار می‌دادند. در سال ۲۰۰۶ که چین بدون سر و صدا بازارهای دنیا را یک به یک تصاحب می‌کرد، وزارت دفاع آمریکا چین را به‌مثابه بزرگ‌ترین تهدید علیه امنیت ملی آمریکا معرفی کرد. از آن زمان تا کنون، چین همواره در شمار کشورهایی قرار داشته است که واشنگتن آنها را به‌مثابه تهدیدی جدی علیه امنیت ملی خود می‌پندارد. شدت اقدامات آمریکا علیه چین نیز باعث شد تا چینی‌ها در کتاب سفید «امور دفاعی چین در عصر جدید» که جولای ۲۰۱۹ منتشر شد، واشنگتن را عامل تضعیف ثبات راهبردی در جهان و رقابت نظامی در میان کشورهای بزرگ جهان بخوانند. یکن در این سند از واکنش نظامی به اقدامات آمریکا در حمایت از تلاش‌های استقلال طلبانه برای جدا کردن بخشی از خاک چین چه در تایوان و چه در مناطق دیگر نظیر تبت و سین کیانگ گفت و با اشاره به توسعه نظامی آمریکا در حوزه‌های مختلف، خط قرمز خود را مخالفت با چین واحد معرفی کرد.

از جنگ اقتصادی تا فناوری

در دولت سابق، نقطه شروع تنش با چین، از اقتصاد و میزان صادرات چین به آمریکا آغاز شد. دونالد ترامپ معتقد بود که چین در حال سوءاستفاده از آمریکا است و بر همین اساس به دنبال یک توافق عادلانه(۱) با یکن می‌گشت. پس از این بود که واشنگتن یک جنگ تعرفه‌ای را علیه یکن به راه انداخت و مشوق‌هایی را برای قطع رابطه تجاری شرکت‌های آمریکایی با چین در نظر گرفت. پله‌های بعدی برای افزایش تنش یک به یک ساخته شدند و محدودیت ورود دانشجویان چینی و فشار بر کشورها برای عدم استفاده از فناوری چینی ۵G نیز تسری یافت. با وجود این اقدامات اما چین حاضر به دادن امتیاز خاص به آمریکا نبود و همین باعث شد تا واشنگتن علی‌رغم آگاهی از مخاطرات حمایت از تایوان، پیمانی را در اتحاد با تایوان امضا کند و جایگاه بین‌المللی این جزیره را ارتقا دهد. این اقدام در حالی انجام گرفته بود که شورای روابط خارجی آمریکا در ارزیابی خود از تهدیدهای اصلی سال ۲۰۱۹، خطر حمله «چین به تایوان» و «مواجهه نظامی مستقیم چین و ایالات متحده آمریکا» را به عنوان موضوعی جدی تلقی کرده است. بسیاری از کارشناسان بر این باورند که اگر چین و آمریکا قرار باشد به مرحله مواجهه مستقیم نظامی برسند، نقطه شروع درگیری‌ها تایوان خواهد بود.

اکنون آمریکایی‌ها معتقدند که مهار چین نه از راه اقتصاد که از سد فناوری می‌گذرد، واشنگتن باب جدیدی را پیش روی یکن باز کرده و تلاش دارد در حوزه فناوری، چینی‌ها را زمین گیر کند. بر همین اساس آمریکا با توجه به اینکه در حوزه تراشه‌ها قدرتی بی‌بدیل است، چین را تحریم کرده تا یکن که چند سالی در این حوزه عقب‌تر از واشنگتن است، از گردونه رقابت جهانی تراشه خارج شود.

هنوز مشخص نیست که این اقدامات تا چه اندازه مثرمتر خواهد بود اما همین که آمریکا وزیر خارجه‌اش را راهی یکن کرده است، نشان از آن دارد که این کشور به دنبال حفظ تنش‌ها در سطحی معقول است. چین امروز برای آمریکا هر چند نفرت‌انگیز است اما ناچار است که بر آتش اختلافات بین طرفین ندمد.

سیاست

رهبر انقلاب در دیدار با اسماعیل هنیه تاکید کردند

نسل جوان فلسطین کابوس اسرائیل است

ایشان تبلیغات بین‌المللی را به‌رغم همه فشارها، به نفع مردم فلسطین دانستند و خاطر نشان کردند: «در روز قدس امسال علاوه بر کشورهای اسلامی، حتی در کشورهای اروپایی نیز راهپیمایی برگزار شد و مردم اروپا با رژیم صهیونیستی ابراز مخالفت کردند که این موضوع بسیار مهمی است و باید تقویت شود.» رهبر انقلاب اسلامی با تاکید بر حمایت جمهوری اسلامی از قضیه فلسطین گفتند: «امام خمینی(ره) از همان آغاز نهضت اسلامی بر مبنای ایمان و اعتقاد قلبی از فلسطین حمایت کردند و مبنای

رهبر انقلاب اسلامی، غزه را مرکز مقاومت خواندند و افزودند: «اما آن نقطه‌ای که دشمن را به زانو درخواهد آورد، منطقه ساحل غربی است که تا کنون پیشرفت‌های خوبی هم در این منطقه به‌دست آمده است.» ایشان از پیش میابن گروه‌های مقاومت خاطر نشان کردند: «در نبرد اخیر غزه شاهد بودیم که تلاش دشمن بر ایجاد اختلاف و دودستگی میان گروه‌های مقاومت و القای این فضا بود که با لطف خدا به نتیجه نرسید. بنابراین باید هرچه بیشتر بر موضوع وحدت و هماهنگی تمرکز شود و این مسیر صحیح با قدرت ادامه یابد.»

گزارش

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلویزیونی به مناسبت سالگرد انتخابات ۱۴۰۰ چه گفت؟ چه نگفت؟

۲ سال بعد از تغییر

۹ مصادیقی از کارهایی که دولت باید برای تقویت بعد رسانه‌ای انجام دهد

رئیس‌ی در صحبت‌های سه‌شنبه به مواردی اشاره کرد که بعضا برخی موارد آن را یا در گذشته بیان کرده بود یا دیگر اعضای دولت آن را مطرح کرده بودند.

۱ رئیس‌جمهور در این گفت‌وگو، دستاوردهای دولت درباره موضوع واکسن‌ها، مساله مواجهه با خزانه‌خالی در آغاز کار و اینکه بدون چاپ پول کسری بودجه‌تأمین‌شده را دوباره تکرار کرد. در رابطه با این موضوعات اما همچنان برخی سوالات باقی‌مانده که پاسخ داده نشده، برای مثال در موضوع واکسن‌ها و وعده‌ای که دولت برای تولید واکسن داخلی داده بود گفته‌می‌شد که صادراتی هم به برخی کشورها انجام شده است، اما میزان دقیق سودی که از این تجارت نصیب کشور شد، دقیق اعلام نشد. بهتر بود رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی سه‌شنبه‌شب خود اطلاعات دقیق‌تری دربار میزان تولید و صادرات واکسن ارائه می‌کرد و حالا بعد از گذرکردن از این بحران اعلام می‌داشت که چه میزان بهره اقتصادی از تولید واکسن نصیب کشور شده است. بیان و یادآوری آنچه دولت از ابتدا انجام داده اگرچه مهم و قابل توجه است اما تکرار مکرر این اقدامات توسط رئیس‌جمهور بدون اینکه ارزش افزوده قابل توجه بر آنچه قبلا مطرح شده بود داشته‌باشد، وجه تمایز خاصی نسبت به دیگر صحبت‌ها نمی‌دهد.

۲ رئیس‌ی در بخش دیگری از صحبت‌ها درباره موضوع میانجیگری چین درباره توافق ایران و عربستان پرداخت، تیم رسانه‌ای دولت در این مساله هنوز نتوانسته است به‌خوبی تبیین کند که مسیر پربپیچ و خمی طی شد تا به این نقطه رسیدیم، و به‌خوبی مطرح نشد که دستاورد بزرگ مقاومت چگونه سعودی‌ها را مجبور کرد چندین بار پیشنهاد ارتباط با ایران را از طرق مختلف از عراق و عمان گرفته تا چین مطرح کنند.

۳ رئیس‌جمهور در بخشی از گفت‌وگوی سه‌شنبه‌شب به این موضوع اشاره کرد که قیمت دلار از شهریور ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ دو هزار تومان افزایش داشت اما وقتی اغتشاشات شروع شد، وضعیت دلار مشخص است. بعد از اینکه قیمت دلار یکباره صعودی شد، رئیس‌جمهور، صالح آبادی، رئیس کل بانک مرکزی را برکنار کرد. بعد از برکناری موج صعودی افزایش قیمت دلار اندکی کنترل شد. حالا اما مطرح کردن این نکته از جانب رئیس‌جمهور که تنها ناآرامی‌های پاییز ۱۴۰۱ باعث افزایش قیمت دلار شده است، گزاره درستی

حمایت جمهوری اسلامی نیز ناشی از فقه و شریعت اسلامی است و نه حرکات تاکتیکی و یا دیپلماسی. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: «سرزمین فلسطین متعلق به همه مسلمانان است بنابراین بر همه مسلمانان واجب است برای آزادسازی آن وارد میدان شوند و این، یک وظیفه شرعی است.» در این دیدار اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس ضمن تشکر از حمایت‌های همیشگی جمهوری اسلامی از موضوع فلسطین گزارشی از آخرین تحولات سرزمین‌های اشغالی به‌ویژه کرانه باختری ارائه کرد و گفت: «غزه قلب مقاومت است اما امروز نبرد اصلی و سرنوشت‌ساز در کرانه باختری در جریان است و به‌رغم تصمیم‌های خطرناکی که دشمن صهیونیستی در حال اتخاذ آنهاست ولی به دلیل دست برتر جوانان مبارز در کرانه باختری، این رژیم هیچ گزینه‌ای جز گزینه‌های بد و بدتر پیش روی خود ندارد.» وی مهم‌ترین تحول در فلسطین اشغالی را استقبال نسل جوان از مبارزه و جهاد و تشکیل هسته‌های خودجوش مقاومت مسلحانه در کرانه باختری خواند و افزود: «شرایط کنونی و پیشرفت‌های جبهه مقاومت، در طول تاریخ اشغال فلسطین سابقه نداشته است.» اسماعیل هنیه خطاب به رهبر انقلاب اسلامی گفت: «ما در حضور جنابعالی تاکید می‌کنیم که گروه‌های مقاومت از یک وجه از خاک فلسطین هم‌عقب‌نشین نخواهند کرد و رویکرد مبارزه و جهاد تا آزادی قدس ادامه خواهد داشت و به لطف خداوند و با کمک نسل جوان و مومن فلسطین، مسجداالاقصی در آینده‌ای نه‌چندان دور از چنگال اشغالگران رهایی خواهد یافت و همه ما به همراه شما، در آنجا نماز به پا خواهیم کرد.»

نیست و افکار عمومی را نسبت به علت افزایش قیمت دلار توجیه نمی‌کند. اگرچه ناآرامی‌ها تاثیرات منفی بر وضعیت اقتصادی کشور داشته اما اینکه تمام تصصیرها و علت گرانی‌ها را گردن ایسن موضوع ببندازیم، گزاره درستی به‌نظر نمی‌رسد.

۴ رئیس‌جمهور در سخنرانی سه‌شنبه درباره موضوع مسکن و وعده ساخت یک میلیون مسکن گفت: «نیاز سالی یک میلیون مسکن را که من قبلا عرض کردم را هم تقویت تکلیف کرده هم وعده بنده بوده است. یعنی اگر من هم نمی‌گفتم برای رفع نیاز کشور باید سالی یک میلیون مسکن ساخته می‌شد.» به‌نظر می‌رسد اینجا دودمشکل وجود دارد اولاً از اقدامات صورت گرفته اطلاع‌رسانی دقیقی انجام نمی‌شود، ثانيا بعضا از درون دولت حرف‌های ضد و نقیضی در این باره شنیده می‌شود، مثلا اظهارات برخی مقامات ارشد دولتی مبنی بر اینکه وظیفه دولت ساخت مسکن نیست بر این ابهامات می‌افزاید.

خردادماه ۱۴۰۱ وزیر راه وقت در مراسم کلنگ‌زنی طرح مسکن ملی اصفهان وعده تحویل ۱۰۰ هزار واحد مسکونی تا شهریورماه را داده بود، وعده‌ای که البته عملی نشد. مرحوم رستم قاسمی، وزیر وقت راه در یک مراسم کلنگ‌زنی دیگر در چیتگر با اشاره به ثبت‌نام ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در طرح ملی مسکن پیش‌بینی کرده بود تا پایان خرداد پالایش همه ثبت‌نام‌کنندگان تکمیل شده و ۲ میلیون نفر پالایش شوند. دزنیات آنچه رخ داد تنها یک‌چهارم پیش‌بینی وزیر بود. قاسمی ۲۶ خرداد ۱۴۰۱ در بازدید از طرح ملی مسکن بهارستان اعلام کرد: «در زمان حاضر بالغ بر پنج میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در طرح نهضت مسکن ملی ثبت‌نام کرده‌اند و کار پالایش بیش از یک میلیون نفر از این متقاضیان انجام شده است.»

۹ باید واقعیت را پذیرفت

درباره برخی اقدامات و فعالیت‌ها، فقدان این گزاره احساس می‌شود که تیم رسانه‌ای دولت نسبت به دستاوردها یا حتی ضعف عملکردها به بیان کلیات اکتفا می‌کند. محدودماندن در بیان کلیات واردنشدن به جزئیات اقدامات و فعالیت‌های دولت سبب می‌شود که نسبت به اتفاقات مثبت نگاه دقیق و درستی در میان مردم شکل نگیرد و بعضا اقدامات مثبت کوچک‌انگاری شود. این موضوع درباره ضعف عملکردها هم صادق است و بیان نکردن علل واقعی مشکلات سبب می‌شود که نگاه مردم نسبت به دولت این‌گونه باشد که آن‌طور که باید، اقدام و فعالیت درستی از سوی دولت صورت نمی‌گیرد.